

Aleg. 22.

Sprawozdanie

Wydziału krajowego w przedmiocie petycyj kilku gmin o niżenie prestacyi na płace nauczycieli szkół ludowych.

Wysoki Sejmie!

W wykonaniu uchwał Wysokiego Sejmu Wydział krajowy składa niniejszem sprawozdanie co do kilku petycyj gmin domagających się niżnienia prestacyi na płace nauczycieli.

1. Gmina Babuchów powiatu rohatyńskiego, która zobowiązała się dobrowolnie uiszczać rocznie 185 zł. na płacę nauczyciela, wniosła do Wysokiego Sejmu petycją o niżnienie tej prestacyi, wynoszącej 18% podatków, do 9%.

Jakkolwiek Wydział Rady powiatowej oświadczył się za uwzględnieniem tej próby, nie sądzi Wydział krajowy, by gmina Babuchów prestacją na płacę nauczyciela była zbyt obciążoną, na pokrycie bowiem wszystkich potrzeb gminnych, łącznie z wydatkami szkolnymi obciążoną jest tylko 36% dodatkiem do podatków. Prestacya dobrowolna tej gminy zostanie zresztą od roku 1895 na podstawie art. 4 ustawy z 24. kwietnia b. r. l. 49 dz. u. kr. obniżona o 3% podatków, co już będzie znaczną ulgą. Zgodnie z opinią krajowej Rady szkolnej wnosi zatem Wydział krajowy na nieuwzględnienie tej petycji.

2. Gmina Tenetniki powiatu rohatyńskiego wniosła do Wysokiego Sejmu petycją o niżnienie dotychczasowej prestacyi szkolnej 140 zł. do tej wysokości, jaką nakłada ustawa.

Wydział powiatowy popiera tę prośbę z uwagi, że prosząca gmina nie ma żadnego majątku i na dotacyą nauczyciela opłaca około 30%, łącznie zaś z wydatkami na utrzymanie szkoły i gminnymi razem 65% dodatków do podatków bezpośrednich.

Gdy także Rada szkolna okręgowa w Rohatynie jest tego zapatrywania, że dotychczasowa prestacya obciąża dotkliwie mieszkańców gminy Tenetniki, a i Rada szkolna krajowa jest zdania, że obniżenie dobrowolnej prestacyi na podstawie wyżej powołanej ustawy o 3% podatków (ogółem o 10 zł. 68 ct.) nie będzie znacniejszą ulgą dla gminy i że wypada przyznać niżnienie do wysokości 20% podatków, Wydział krajowy przychylił się do opinii krajowej Rady szkolnej i przedstawia poniżej odpowiedni wniosek.

3. Gmina Stebnik powiatu bohorodeczańskiego wniosła petycją o niżnienie prestacyi na płacę nauczyciela z 126 zł. do 63 zł.

Wydział powiatowy poparł tę prośbę ze względu, iż gmina Stebnik jest najmniejszą i najuboższą w całym powiecie, a pomimo swego ubóstwa chętnie i bez oporu ponosi ofiary na cele szkolne. Na pokrycie dobrowolnej prestacyi już po odliczeniu ulgi z ustawy z r. 1894 wypływającej musiałaby prosząca gmina opłacać 28% podatków państwowych, co przynosi jej możliwość.

Dlatego po zasięgnięciu opinii krajowej Rady szkolnej Wydział krajowy przemawia za znizeniem tej prestacyi do 20% podatków bezpośrednich.

4. Gmina Jędruszkowce powiatu sanockiego, opłacająca dotąd tytułem dobrowolnej prestacyi na płacę nauczyciela 50 zł. rocznie, wniosła petycją o uwolnienie jej od tego zobowiązania.

Prosząca gmina składa się tylko z 33 chat i opłaca zaledwie 150 zł. 01 ct. wszystkich podatków bezpośrednich. Na pokrycie skromnych wydatków gminnych w kwocie 44 zł. pobierany bywa 30% dodatek do podatków, a na prestacyą szkolną 33%, łącznie przeto na cele gminne 63%.

Ponieważ przeciążenie jest widocznem, i tak Wydział powiatowy jak i władze szkolne oświadczyły się za przyznaniem tej gminie jak najdalej idących ulg, Wydział krajowy sądzi, że gmina Jędruszkowce zasługuje na wyjątkowe obniżenie jej prestacyi do 15% podatków bezpośrednich.

5. Gmina Jasienna (pow. Nowy Sącz) udała się do Wysokiego Sejmu z prośbą o znizenie prestacyi na płacę nauczyciela z 150 zł. do 100 zł.

Według sprawozdania Wydziału Rady powiatowej całoroczne podatki w gminie tej opłacane wynoszą 328 zł. 3 ct., na własne potrzeby gminne ma nałożone 26% dodatki do podatków, doliczywszy zaś do tego datek na nauczyciela 150 zł., tudzież koszt utrzymania stróża i dostarczenia opału, wypada na nią przeszło 100% dodatków do podatków.

Rada szkolna krajowa wyraziła na podstawie sprawozdania okręgowej Rady szkolnej zapatrywanie, że wypadaloby dobrowolną prestacyą gminy Jasienna, równającą się już po uwzględnieniu ulgi z art. 4 ustawy z 24. kwietnia 1894 rocznej należytości w wysokości 41% podatków, zniżyć do 25% podatków bezpośrednich.

Gdy jednak gmina prosząca nie jest zupełnie ubogą, bo posiada majątek ruchomy wartości 1.273 zł., sądzi Wydział krajowy, że stanie się zadość słuszności, jeżeli prestacyą gminy Jasienna zniży się do wysokości 30% podatków.

6. Gmina Dembowa powiatu pilzneńskiego wniosła do Wysokiego Sejmu petycją o znizenie prestacyi na utrzymanie nauczyciela, opłacanej w kwocie 120 zł., do wysokości ustawą przepisanej.

Jeszcze przed r. 1860 założyła prosząca gmina u siebie szkołę parafialną, opłacając nauczyciela. W r. 1874 przekształcono tę szkołę na filialną i w orzeczeniu organizacyjnem włożono na gminę obowiązek przyczyniania się rocznym datkiem 120 zł. do płacy nauczyciela, odpowiadającym wydatkowi przedtem na ten cel ponoszonemu, a równającemu się 35¹/₂% podatków bezpośrednich. Ponieważ z biegiem lat ludność tej gminy wskutek rozdrobnienia gruntów i wzrostu ciężarów publicznych zubożała i nie jest w możności dalej przyjętej na siebie dobrowolnej prestacyi w dotychczasowej wysokości opłacać, z uwagi, że tak Wydział powiatowy, jak i władze szkolne prośbę gminy Dembowa popierają, Wydział krajowy wyraża zapatrywanie, że wypadła prestacyą tej gminy zniżyć do wysokości 20% podatków bezpośrednich.

7. Gmina Kłusów powiatu sokalskiego wniosła petycją o znizenie prestacyi na płacę nauczyciela, corocznie w kwocie 250 zł. opłacanej, do połowy tej sumy.

Według sprawozdania Wydziału Rady powiatowej budżet tej gminy przedstawia się w następujących cyfrach: Dochody własne wynoszą 102 zł., wydatki gminne 829 zł., z czego 340 zł. przypada na cele szkolne. Na pokrycie potrzeb gminnych bywa nakładany 50%, zaś na cele szkolne 55% dodatek do podatków, a to przeciążenie podatkowe przechodzi siły materyalne mieszkańców.

Wydział powiatowy przedstawił wniosek na znizenie prestacyi tej gminy, wynoszącej istotnie tylko 200 zł., do 9% podatków, okręgowa Rada szkolna wyraziła opinię, by zniżono tę należytość o połowę, a krajowa Rada szkolna do 125 zł., Wydział krajowy zaś sądzi, że obniżenie do sumy 135 zł. będzie dostateczną ulgą.

8. Gmina Niepla powiatu jasielskiego przedłożyła prośbę o niżenie prestacyi na płacę nauczyciela, dotychczas prócz przypadającej na nią z mocy ustawy jeszcze w dalszej rocznej kwocie 150 zł. na podstawie dobrowolnego zobowiązania uiszczanej.

Gmina ta na ulgę zasługuje, ponieważ na pokrycie potrzeb gminnych i szkolnych opłacać musi dodatki do podatków w wysokości 64%. Dlatego Wydział krajowy, dzielając zgodne zapatrywania Wydziału powiatowego, tudzież okręgowej i krajowej Rady szkolnej, proponuje niżenie dobrowolnej prestacyi gminy Niepli do sumy 100 zł. rocznie.

9. Gmina Rehfeld powiatu bobreckiego, która obowiązała się uiszczać rocznie 80 zł. na płacę nauczyciela, wniosła do Wysokiego Sejmu petycją o niżenie tej prestacyi przynajmniej do połowy.

Wydział powiatowy zaleca tę prośbę do uwzględnienia, ponieważ gmina Rehfeld, składająca się tylko z 18 gospodarstw, nie posiada żadnego majątku, a na potrzeby gminne nakładane tam bywają dodatki w wysokości 50%, na cele zaś szkolne około 102%, nie jest przeto w stanie płacić na dotacyę nauczyciela nawet według niżonego o 3% podatków wymiaru na podstawie nowej ustawy. Krajowa Rada szkolna obliczyła, że pomimo ustawowego obniżenia gmina Rehfeld musiałaby uiszczać na płacę nauczyciela prestacyą, równającą się 62% podatków, dlatego też wyraziła opinią, by wyjednać u Wysokiego Sejmu niżenie tej należytości do wysokości 40% podatków, które w tej gminie wynoszą 115 zł. 33 ct.

Wydział krajowy zgadza się na takie obniżenie prestacyi gminy Rehfeld.

Na podstawie powyższego przedstawienia Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Nad petycją gminy Babuchów o niżenie prestacyi na płacę nauczyciela przechodzi Sejm do porządku dziennego.

II. Począwszy od 1. stycznia 1895 r. niża się dotychczas uiszczane prestacye na płacę nauczycieli następującym gminom: Kłusów w powiecie sokalskim z 200 zł. na 150 zł., Niepla w powiecie jasielskim z 150 na 100 zł., Tenetniki w powiecie rohatyńskim z 140 zł. na kwotę równającą się 20%, Stebnik w powiecie bohorodczańskim z 126 zł. na kwotę równającą się 20%, Jędruszkowce w powiecie sanockim z 50 zł. na kwotę równającą się 15%, Jasienna w powiecie nowosądeckim z 150 zł. na kwotę równającą się 30%, Dembowa w powiecie pilzneńskim z 120 zł. na kwotę równającą się 20% i Rehfeld w powiecie bobreckim z 80 zł. na kwotę równającą się 40% wszystkich podatków bezpośrednich w gminie każdego roku opłacanych. W niżeniu tem mieści się już ulga, przyznana artykułem 4. nstawy z 24. kwietnia 1894 l. 49 Dz. u. kr.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

We Lwowie dnia 29. grudnia 1894.

Marszałek krajowy:

Eustachy Sanguszko w. r.

Sprawozdawca:

Antoni Chamiec w. r.

Członek Wydziału krajowrgo.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or introductory paragraph.

Main body of faint, illegible text, appearing to be several paragraphs of a document.

Faint text at the bottom of the page, possibly a signature, date, or footer.